

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XXVIII.
ÉVFOLYAM
111. SZÁM
ÁRA: 80 FILLÉR
1971. V. 13.,
CSÜTÖRTÖK

MAI SZÁMUNKBAN:

**Az újító
mozgalomról**

(3. oldal)

**Kérdések a területi
tavaszi tárlaton**

(5. oldal)

Megtartotta alakuló ülését az új országgyűlés

Szerdán délelőtt összeült az április 25-én megválasztott 352 tagú új országgyűlés. Az ülésen részt vett Losonczi Pál, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke; Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára; Fock Jenő, a Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke; Aczél György, Apró Antal, Fehér Lajos, Gáspár Sándor, Kállai Gyula, Komócsin Zoltán, Németh Károly, Nyers Rezső, az MSZMP Politikai Bi-

zottságának tagjai; Pullai Árpád, a Központi Bizottság titkára; az Elnöki Tanács és az ügyvezető kormány tagjai.

A diplomáciai páholyokban foglalt helyet a külképviseletek sok vezetője és tagja. A zsúfolásig megtelt karzaton megjelent politikai, gazdasági, kulturális életünk sok vezető személyisége.

Pontosan 11 órakor Losonczi Pál nyitotta meg az ülést.

Losonczi Pál ünnepi megnyitója

Tisztelt Országgyűlés!

Alkotmányos rendünk szerint, az 1971. április 25-én megtartott országos választásokon, illetve három képviselői választókerületben a szükségessé vált pótválasztáson, megválasztották a legfelsőbb államhatalmi testület, az országgyűlés tagjait.

Az Elnöki Tanács a megválasztott országgyűlést, a törvényes határidőn belül, a mai napra egybehívta.

Öszinte tisztelettel köszöntöm a népszuverenitás megtestesítőjét, a Magyar Népköztársaság országgyűlést. Alakuló ülésünket ezenel megnyitom.

Tisztelt képviselőtársaim!

A választások eredménye világosan tanúsítja, hogy népünk döntő többsége helyesli és magáévá teszi a Magyar Szocialista Munkáspárt X. kongresszusán elfogadott politika lényegét, a Hazafias Népfront programját. A választók, a módosított választójogi törvény kiszélesített demokratikus keretei között, döntöttek arról is, hogy személy szerint az itt jelenlévő képviselők legyenek azok, akik az országgyűlésben ezt, a milliók szavazataival megpecsételt politikai programot végrehajtják.

Azt hiszem, mindannyiunk nevében szólok, amikor a választóknak, az ország népének megköszönöm a megtisztelő bizalmat. E a bizalom egyben határozottan körvonalazott megbízatás is. Részünkről elkötelezés arra, hogy minden dolgunkban, együtt és egyenként, a nép érdekeit képviseljük.

Népünk érdeke és akarata az, hogy még hatékonyabb munkával, még céltudatosabban és eredményesebben folytassuk a szocialista Magyarország teljes felépítésének közös történelmi művét. Népünk érdeke és akarata az, hogy szövetségben a testvéri szocialista országokkal, olyan nemzetközi tevékenységet folytassunk, amely hozzájárul a szocialista országok egységének szilárdításához, a haladó erők tömörü-

léséhez, a nemzetközi béke és biztonság ügyének erősítéséhez.

Tisztelt Országgyűlés!

Kimeríthetetlenek azok a társadalmi és politikai erőforrások, amelyek az állampolgárok szavazataiban, mindennapi munkájában és közéleti aktivitásában feltáruultak; rájuk bízton számíthatunk.

Négy esztendőre kaptunk bizalmat és megbízatást. Úgy érzem, a választásokon megnyilvánult bizalom mindnyájunktól nagyobb felelősséget, odaadóbb munkát kíván. Ennek tudatában kezdjük el népünk szolgálatát, s fogunk hozzá megbízatásunk teljesítéséhez.

A korelnök felszólalása

Tisztelt Országgyűlés!

Alakuló üléseink kezdetének ezekben az ünnepek perceiben a kor adta jog és kötelesség révén, mint országgyűlésünk egyik képviselője mély meghatottsággal teszek eleget ennek a megtisztelő feladatnak.

Választóim bizalmából immár negyedidzben kaptam képviselői mandátumot. Tizenkét esztendő parlamentari tapasztalataim alapján meggyőződéssel jelenthetem ki: Népköztársaságunk országgyűlésének tevékenységében állandó fejlődés mutatkozik, munkamódszerei tökéletesednek és a szocialista demokrácia vonásai mindjobban kibontakoznak egész működésében.

Az elmúlt ciklusban az országgyűlés 26 törvényt alkotott és fokozta politikai ellenőrző tevékenységét.

Tisztelt Országgyűlés!

Az ügyrend 4. szakasza értelmében az alakuló ülést — a tisztségviselők megválasztásáig — a korelnök vezeti.

Ez a tisztség dr. Stark Janka képviselőtársunkat illeti.

Köszöntöm őt, és felkérem, hogy az elnöki széket elfoglalni szíveskedjék.

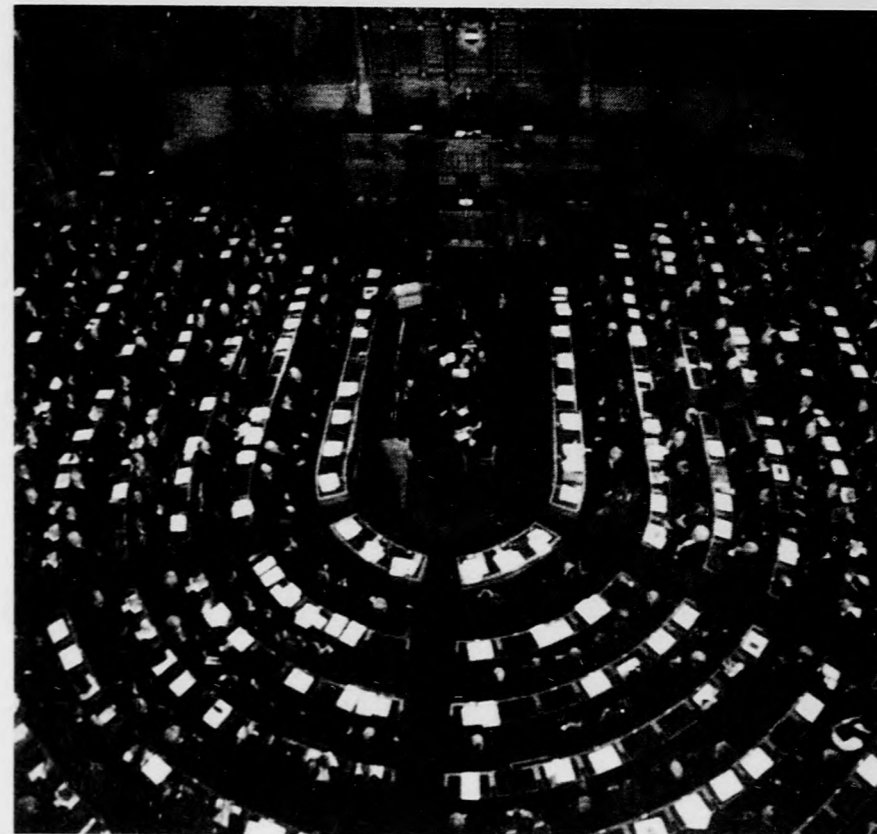
Losonczi Pál megnyitó beszédét, valamint az elnöki emelvényre lépő dr. Stark Janka korelnököt nagy taps köszöntötte.

Ezután dr. Stark Janka emelkedett szólásra.

Az a bizalom, amely a választók részéről a képviselők jelölésében és megválasztásában megnyilvánult, örömmel és lelkesedéssel tölt el mindnyájunkat. Ez még inkább növeli az országgyűlés minden tagjában a felelősségtudatot, annak a megtisztelő küldetésnek méltó teljesítésében, amely a legfelsőbb államhatalmi szerv tagjaira vár a következő négy évben.

Feladataink világosak, tisztán állnak előttünk. Országgyűlésünk jó törvényalkotással, alkotmányos elkötelezéssel, a maga területén és a maga sajátos módszereivel segítse tovább a szocializmus teljes felépítését hazánkban.

Ehhez a nagy és megtisztelő feladathoz kívánok új szabályok beváltatását. A jelölésnek a jelölő gyűlésekre ruházott joga, a több jelölt állításának lehetősége és a szavazás módja a gyakorlatban is a törvény-

gondt lelkiismerettel állhassunk ismét választóink elé. (Nagy taps)

A korelnöki megnyitó után dr. Stark Janka felkérte az országgyűlés két legfiatalabb tagját, Burka Ilona Szolnok megyei, illetve Milován Ildikó budapesti képviselőt,

ahogy lássa el a korjegyző tisztségét. A két korjegyző elfoglalta helyét az elnöki emelvényen, majd dr. Papp Lajos, az Országos Választási Elnökség elnöke számolt be az április 25-i általános választásokról és az elnökség munkájáról.

Papp Lajos beszámolója

Tisztelt Országgyűlés! Megtisztelő feladatomban, hogy a választási törvény 17. paragrafusának rendelkezése alapján az Országos Választási Elnökség nevében beszámoljak az április 25-én megtartott országgyűlési képviselői és helyi tanácsági általános választások lefolyásáról.

Az Országos Választási Elnökség a törvényes rendelkezéseknek megfelelően alakult meg, tagjai a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke előtt március 8-án esküt tettek, s munkájuk során ellátták a választási törvényben előírt feladatokat. Jelenthetem az országgyűlésnek, hogy hazánk választópolgárainak 98,7 százaléka élt alkotmányos jogaival, tett eleget hazafias kötelességének. A szavazás az egész országban rendezve, nagy közéleti felelősséggel, az alkalomhoz méltó ünnepélyességgel történt. Választási rendszerünk a választási törvény módosításának eredményeképpen tovább fejlődött. A szocialista demokráciában szélesítő új szabályok beváltak. A jelölésnek a jelölő gyűlésekre ruházott joga, a több jelölt állításának lehetősége és a szavazás módja a gyakorlatban is a törvény-

alkotói szándéknak megfelelően érvényesült.

Az 1967. évi választásokkal összevetve, a lakosság nagyobb aktivitása volt tapasztalható. A jelölő gyűlések, mint döntési jogkörrel felruházott közéleti fórumok, valamint a választási gyűlések iránt nagy érdeklődés mutatkozott meg. Növekedett a felszólalók száma, a mintegy 70 ezer jelölő gyűlésen két és félmillió választópolgár jelent meg, közülük minden tizedik élt a felszólalás jogával. A felszólalók többsége nemcsak az általa legalkalmasabbnak tartott jelölt személyére tett javaslatot, hanem — elismerve az országos és a helyi eredményeket — számos megoldásra váró helyi és közérdekű témát is szóvá tett. Főként a város- és községfejlesztéssel, valamint a lakosság ellátásával kapcsolatban hangzottak el tárgyilagos észrevételek. E javaslatokat az illetékes helyi szervek összegyűjtötték és megoldásuk lehetőségét gondosan vizsgálják. A választók fokozódó közéleti aktivitását jelzi, hogy a választók a törvény módosításának a szocialista demokráciában növelő célját megértették, egyetértéssel fogadták és támogatták.

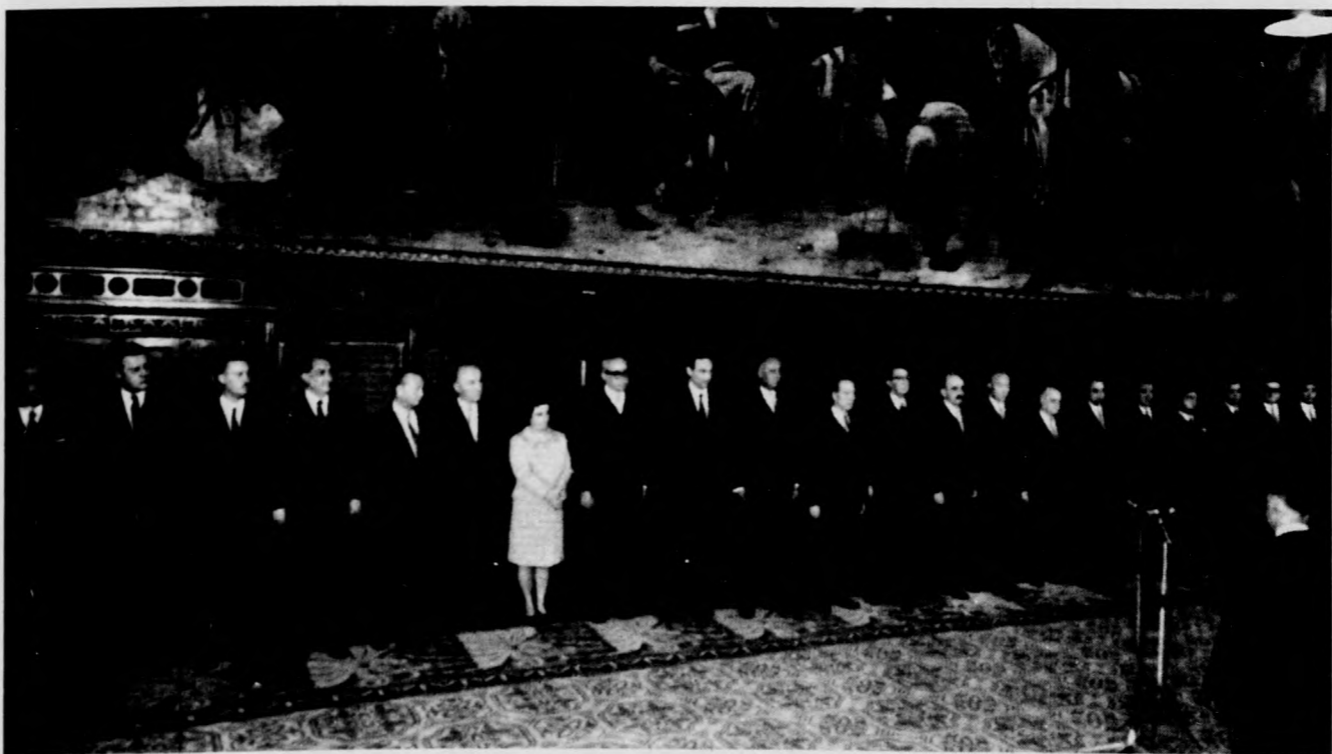
Az Országos Választási Elnökség a jogszabályoknak megfelelően állapította meg az országgyűlési képviselők és a helyi tanácsok általános választásának országos eredményét, s azt 1971. április 27-én közzétette. E közleményünkben szövegeztünk arról a három országgyűlési és 81 helyi tanácsi választókerületről, ahol a jelöltek nem kapták meg a megválasztásukhoz szükséges szavazattöbbséget. Ezekben a választókerületekben mindenütt pótválasztásra került sor, amelyet határidőn belül megtartottak. A pótválasztásokat is figyelembe véve törvényesen megválasztották a 352 országgyűlési képviselőt, a 60 730 községi, az 5992 városi, valamint a 2224 fővárosi kerületi tanácsost.

Miután az országgyűlési választókerületekben az állampolgárok megválasztották képviselőjüket, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa eleget tett annak az alkotmányos feladatának, hogy az országgyűlést egybehívja. Minden szinten megalakultak a helyi tanácsok, megválasztották tisztségviselőiket és bizottságaikat, továbbá a 201 fővárosi és az 1699 megyei

(Folytatás a 2. oldalon)

Az új kormány eskütétele

(Napló-telefotó — Vigovszki felv.—KS)

nika

NTETÉS

aság Elnöki Tanácsa
psnak, az Országos
sztségi Bizottság első
nek eredményes
erésével, 60. születés-
ből a Munka Vörös
ndje kitüntetést ado-
tüntetést Losonczi
Tanács elnöke adta
es átadásánál jelen
ajos, az Elnöki Ta-
dr. Ajtai Miklós, a
elnökhelyettese,
(MTI)

IDŐJÁRÁS szerda
ppali felhőképződés,
órákban néhány he-
tar. Mérsékelt, nap-
nkülő északkeleti,
eleg marad az idő,
gasabb nappali hő-
án: 22—27 fok kö-

CSECSEMŐ ÉLE-
ntésére használták
a veradás után a
um áruház egyik
erét. Az elmúlt hé-
25 alkalmazottja
liter vért adott rá-
rsaink megsegítésé-
na már hagyomány-
gesztus az eladók
s minden év máju-
ingyenes veradás-
eszt. Különösen az
alakult vöröskeresz-
et tagjai vesznek
aktivitással ezeken

PTAR. A kiváló né-
z. Jacob Obrecht 520
ett. 35 éves korában,
Sokat betegeskedett,
oztatta állását. Több-
mesterként tevékeny-
Dufay késői korszak-
jellemzők. Főképp
formák akkordikus
észtét, ez fejlesztette
hangzások, a tiszta
formarészek nemes
Zemérvényezete a né-
és művészetének, de
lyes áhítat, a ma-
ifejlesztésének is való-
ági műveit a népies
tő erejű, erős lükte-
zi.

gy stílus. Négy
ő, egy képen.
tő: Kőszeghy)

VERSSORT tudott
venhét éves korá-
elhunyt Szajak-
kírgiz népi mese-
vüli emlékezőte-
ev a kirgiz nép
ét sajátosan fel-
ből, a háromré-
nulta meg az egy-

BAROMFIKEL-
SON a 40 darab,
es keltetőgép tel-
dolgozik. Ennek
május 11-én csi-
k a megrendelők-
er darabot, puly-
libából pedig 21
a jelenlegi ütem
ás dolgozói sze-
millió darab ba-

ÉS SZOCIA-
a TIT filozófiai
ezésében beindí-
tikor következő
n délután két órai
debreceni Csoko-
rül sor. Az elő-
rtúr egyetemi ta-

sszeállította:
os Lajos

Megtartotta alakuló ülését az új országgyűlés

(Folytatás az 1. oldalról)

tanácsot. A Fővárosi Tanács már megtartotta alakuló ülését, a megyei tanácsok a közeli napokban alakulnak meg.

Az Országos Választási Elnökség megállapította, hogy az 1971. április 25-én megtartott országgyűlési és helyi tanács választások, valamint a pótválasztások előkészítése és lefolyása a választási törvényben előírt módon történt. Az Országos Választási Elnökség ezzel az 1971. évi általános választásokkal kapcsolatos munkáját befejezte, s az esetleges időközi választások alkalmával a törvényben meghatározott feladatait a jövőben is ellátja.

Kérem a tisztelt országgyűlést, hogy a beszámoló jelentést tudomásul venni szíveskedjék. Az Országos Választási Elnökség az országgyűlésnek és a tanácsoknak szociálista fejlődésünket, népünk javát szolgáló, felelősségteljes munkájához sok sikert, jó eredményeket

kíván — zárta beszámolóját dr. Papp Lajos.

Az országgyűlés az Országos Választási Elnökség beszámolóját egyhangúlag tudomásul vette, majd a Hazafias Népfront Országos Tanácsának ajánlása alapján megválasztotta a mandátumvizsgáló bizottság elnökét, dr. Trautmann Rezsőt, valamint hat tagját: Bartha Jánost, Bolvári Józsefnét, Horváth Istvánt, Klaukó Mátyást, Nagy Istvánnét és Pióker Ignácot.

A korelnök ezután szünetet rendelt el, hogy a mandátumvizsgáló bizottság eleget tehessen feladatának.

Szünet után dr. Stark Janka bejelentette, hogy a korelnökség megvizsgálta és rendben találta a mandátumvizsgáló bizottság tagjainak megbízólevelét, amelyet az országgyűlés igazoltnak jelentett ki. Ezután dr. Trautmann Rezső, a mandátumvizsgáló bizottság elnöke tett jelentést a bizottság munkájáról.

választott Erdei Ferenc képviselő-társunk elhunyt.

A mandátumvizsgáló bizottság megállapította, hogy a képviselő-választások a törvény előírásainak megfelelően zajlottak le, s azok ellen panasz nem merült fel. Megbízólevelét valamennyi képviselő benyújtotta. A beadott megbízólevelek a törvényben előírtaknak mindenben megfelelnek, ezért javasoljuk a tisztelt országgyűlésnek, hogy a bizottság által beterjesztett és szétosztott névjegyzékben felsorolt képviselőket igazolja.

A mandátumvizsgáló bizottság a rendelkezésére bocsátott adatok alapján megállapította, hogy az újonnan megválasztott országgyűlés hűen kifejezi szocializmus építő társadalmunk összetételét.

Ezután ismét dr. Stark Janka vette át a szót, s közölte az országgyűléssel, hogy az MSZMP Központi Bizottságtól és a Hazafias Népfront Országos Tanácsától együttes javaslat érkezett az országgyűlés tisztségviselőire. A javaslatot — amelyet Milován Ildikó korjegyző ismertetett — az országgyűlés egyhangúlag elfogadta.

Ezután ismét dr. Stark Janka vette át a szót, s közölte az országgyűléssel, hogy az MSZMP Központi Bizottságtól és a Hazafias Népfront Országos Tanácsától együttes javaslat érkezett az országgyűlés tisztségviselőire. A javaslatot — amelyet Milován Ildikó korjegyző ismertetett — az országgyűlés egyhangúlag elfogadta.

Szünet után az országgyűlés Apró Antal elnökletével folytatta munkáját. Az országgyűlés új elnöke megtartotta székfoglalóját.

Az Elnöki Tanács alakuló ülése

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa szerdán megtartotta alakuló ülését. Megtárgyalta a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának és a Hazafias Népfront Országos Tanácsának közös ajánlását a kormány elnökének, elnökhelyetteseinek és tagjainak újjáválasztására. Az Elnöki Tanács javaslatát írásban az országgyűlés elé terjesztette.

Ezután az Elnöki Tanács államtitkári felmentéséről, illetve államtitkárok kinevezéséről határozott. Mivel a kormány Prantner Józsefet, az Állami Egyházi Hivatal

elnökének tisztségéből — érdemei elismerése mellett, nyugállományba vonulása miatt — felmentette, s Miklósi Imrét, az Állami Egyházi Hivatal elnökévé kinevezte, az Elnöki Tanács Prantner Józsefet államtitkári tisztsége alól felmentette.

Miklós Imrét, az Állami Egyházi Hivatal elnökét, dr. Papp Lajost, a Minisztertanács Tanácsi Hivatalának elnökét és dr. Várkonyi Pétert, a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának elnökét államtitkárrá kinevezte.

Trautmann Rezső jelentése

Tisztelt Országgyűlés!

Jelentem, hogy a mandátumvizsgáló bizottság — az ügyrend 5. szakasza (1) bekezdésének előírása szerint — az országos választási elnökség által a bizottságnak átadott választási jegyzőkönyvek alapján megvizsgálta a megválasztott képviselők megbízólevelét. Fájdalom-

mal közlöm, hogy Csongrád megye 15. számú választókerületében meg-

Az országgyűlés elnökévé Apró Antalt, alelnökeivé dr. Beresztóczy Miklóst és Varga Gábornét, jegyzőivé Bartha Istvánt, Homor Imrénét, dr. Pesta Lászlót, Polyak Jánost, dr. Prieszol Olgát és Szviridov Ivánnét választották.

Szünet után az országgyűlés Apró Antal elnökletével folytatta munk-

Apró Antal székfoglalója

Tisztelt Országgyűlés!

Tisztelt Képviselőtársaim!

Az országgyűlés most megválasztott tisztségviselői, az alelnökök, a jegyzők, valamint a magam nevében öszinte köszönetet mondok azért a megtisztelő bizalomért, amellyel bennünket megválasztottak. Valamennyiünk nevében ígérhetem: törekedni fogunk, hogy megfeleljünk bizalmuknak és legjobb tudásunk szerint munkálkodjunk annak a politikának a megvalósításában, amelyet a Magyar Szocialista Munkáspárt X. kongresszusa megjelölt és amelyet egész dolgozó népünk lelkesen támogat.

Országgyűlésünkben helyet foglal társadalmunk minden dolgozó osztálya és rétege: a munkásosztály, a termelőszövetkezeti parasztság, az értelmiség, a városi és falusi kispolgárság, a dolgozó nők és az ifjúság képviselői, népünk választott küldöttei, akik munkájukért felelősséggel tartoznak az őket megválasztó állampolgároknak és az országgyűlésnek.

Államunk, rendszerünk további szocialista fejlődése megköveteli a törvényhozói tevékenység és a kormányzati munka továbbfejlesztését, valamint a képviselők munkája színvonalának emelését. Most lényegében kettős feladat áll előttünk:

Egyrészt minden vonatkozásban tovább kell erősítenünk szocialista államunkat és növelnünk kell a tervszerű szocialista gazdaság szervezésében és vezetésében betöltött szerepét, kulturális nevelő funkciójának gyakorlását. Ezzel párhuzamosan az államigazgatási munka további tökéletesítésére és hatékonyságának emelésére van szükség.

Mindezek valóra váltása az új országgyűlés és valamennyi képviselő számára megnövekedett feladatokat jelent.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke: LOSONCZI PAL
Az Elnöki Tanács helyettes elnökei: GÁSPÁR SÁNDOR, KIS-HÁZI ÜDÖN;

Az Elnöki Tanács titkára: CSETERKI LAJOS;
AZ ELNÖKI TANÁCS TAGJAI: Barcs Sándor, dr. Bartha Tibor, Bodonyi Pálné, dr. Horváth István, dr. Horváth Richárd, Kádár János, Kállai Gyula, dr. Mihályfi Ernő, Nánási László, Németh Károly, dr. Ortutay Gyula, dr. Petri Gábor, dr. Sályi István, Szabó István, dr. Trautmann Rezső, Uszta Gyula, Vass Istvánné.

Az elnök ezután bejelentette: a Hazafias Népfront Országos Tanácsától javaslat érkezett az országgyűlés állandó bizottságainak tagjaira, akiknek névsorát a képviselők korábban írásban kapták meg. Az országgyűlés tíz állandó bizottságának tagjaira tett javaslatot a képviselők egyhangúlag megszavazták.

Hajdú-bihari képviselők az állandó bizottságokban

Az országgyűlés megválasztotta a különböző bizottságokat, amelyek szünetben megtartották első üléseiket és megválasztották a tisztségviselőket.

Az ipari bizottság titkárává dr.

Varga Pálnét választották. Bartha János a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottságnak, dr. Szilágyi Gábor a kulturális bizottságnak, Karakas László és dr. Bartha Tibor a külügyi bizottságnak, Szabó István

a mezőgazdasági bizottságnak, Nagy Ilona a terv- és költségvetési bizottságnak, Lévai Sándor a mentelmi bizottságnak lett a tagja.

Az Interparlamentális Unió magyar csoportja alelnökévé dr. Bartha Tibort, egyik tagjává pedig Szabó Istvánt választották.

Ezután Apró Antal bejelentette, hogy a szünetben a Népköztársaság

a kormány elnöke: FOCK JENŐ;

elnökhelyettesek: DR. AJTAI MIKLÓS, FEHÉR LAJOS, DR. TIMÁR MÁTYÁS, VÁLYI PÉTER
belkereskedelmi miniszter: SZURDI ISTVÁN
belügyminiszter: BENKEI ANDRÁS
egészségügyi miniszter: DR. SZABÓ ZOLTÁN
építészeti és városfejlesztési miniszter: BONDOR JÓZSEF
honvédelmi miniszter: CZINEGE LAJOS
igazságügy-miniszter: DR. KOROM MIHALY
kohó- és gépipari miniszter: DR. HORGOS GYULA
könnyűipari miniszter: KESERŰ JÁNOSNÉ
közlekedés- és postaügyi miniszter: DR. CSANÁDI GYÖRGY
külkereskedelmi miniszter: DR. BIRÓ JÓZSEF
külügyminiszter: PÉTER JÁNOS
mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter: DR. DIMÉNY IMRE
munkaügyi miniszter: LÁZÁR GYÖRGY
művelődésügyi miniszter: ILKU PÁL
nehézipari miniszter: SZEKÉR GYULA
az Országos Tervhivatal elnöke: PÁRDI IMRE
pénzügyminiszter: FALUVÉGI LAJOS

Az új kinevezésekkel az államtitkárok a következők:

Dr. Csikós Nagy Béla, az Országos Anyag- és Árhivatal elnöke, dr. Dabronaki Gyula, a Központi Népi Ellenőrzési Bizottság elnöke, Degen Imre, az Országos Vízügyi Hivatal elnöke, Huszár István, a Központi Statisztikai Hivatal elnöke, dr. László Andor, a Magyar Nemzeti Bank elnöke, Miklós Imre,

Elnöki Tanácsa megtartotta első ülését és a Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány megválasztása tárgyában — az MSZMP Központi Bizottságával és a Hazafias Népfront Országos Tanácsával egyetértésben — átiratolt intézést az országgyűléshez. Az Elnöki Tanács személyi javaslatát — amelyet dr. Pesta László jegyző ismertetett — az országgyűlés egyhangúlag elfogadta.

Az Állami Egyházi Hivatal elnöke, dr. Papp Lajos, a Minisztertanács Tanácsi Hivatalának elnöke, dr. Várkonyi Péter, a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának elnöke.

Az elnök, Apró Antal felkérte a kormány tagjait, hogy tegyék le a hivatali esküt. Az ünnepélyes aktsz jeleire az ülést felfüggesztette. Szünet után Fock Jenő, a kormány elnöke emelkedett szólásra.

Fock Jenő felszólalása

Tisztelt Országgyűlés!
Képviselő Elvtársak!

A kormány és a magam nevében köszönöm a bizalmat. Atérezük megbízatásunk fontosságát, a felelősséget, amely állami tisztségünkkel együtt jár.

Kormányzati munkánk lelkiismeretes elvégzésével, fejlesztésével szocialista államunk további megszilárdítását, erejének növelését kívánjuk biztosítani. Célunk változatlanul az, hogy mind jobban kibontakoztassuk népünk alkotó erőt.

Terveink, elképzeléseink politikailag és gazdaságilag megalapozottak. Népünk alkotó munkájának gyümölcsévé az elmúlt években elismerésre méltó sikereket értünk el politikai, gazdasági, tudományos és kulturális életünk csaknem minden területén. Ennek megfelelően nőtt hazánk tekintélye, népünk megbecsülése a nemzetközi életben, tovább erősödtek külkapcsolataink.

Elve az irántunk megnyilvánult bizalommal, a jövőben határozottabban kívánunk munkálkodni az országgyűlés által alkotott törvények, a törvényerejű rendeletek, valamint a kormányhatározatok, miniszteri utasítások és előírások végrehajtásának megszervezésében.

Ennek érdekében előreláthatóan alakítjuk ki a tennivalókat, kezdeményezően és ösztönzően lépünk fel, szigorúbban vesszük a végrehajtás ellenőrzését. Tapasztalataink szerint fejlődésünket előmozdító intézkedéseink akkor eredményesek, ha azok tükrözik dolgozó népünk véleményét is. Népünk bizalma, egyetértése munkánk nagy és szüntelen erőforrása. Meggyőződésünk, hogy a jövőben is számíthatunk népünk hozzáértő támogatására.

Fejlesztésünk örömdetes velejárója, hogy az egyre elvlenebbé váló közéleti tevékenységben szorosabb kovácsolódik a nép egysége.

ge, nemzeti összefogása, növekszik népünk szocialista öntudata és internacionalizmusa.

Szocialista belpolitikánkban megfelelő külpolitikát kívánunk folytatni. A szocializmus építésének munkálkodó népünk létevérdéke a béke, ezért kormányunk külpolitikáját, mint eddig, a jövőben is a béke védelmére irányul. Tovább szilárdítjuk szövetségünket a testvéri Szovjetunióval, és következetesen munkálkodunk a Varsói Szerződésbe tömörült országok együttműködésének fejlesztésén. Erősítjük kapcsolatainkat a szocialista országokkal, segítjük a haladás erőt, a szabadságukért, nemzeti függetlenségükért, önálló állami létükért harcoló népeket szerte a világon.

Politikai, diplomáciai és anyagi segítséget nyújtunk az amerikai

Másik változás a külpolitikánkban, hogy a külpolitikánkban a szocialista országokkal, segítjük a haladás erőt, a szabadságukért, nemzeti függetlenségükért, önálló állami létükért harcoló népeket szerte a világon.

Politikai, diplomáciai és anyagi segítséget nyújtunk az amerikai

agresszió ellen küzdő vietnami népnek, elősegítjük, hogy Indokína népeinek ügye győzedelmeskedjék. Támogatjuk az arab népeknek az izraeli agresszorokkal szemben folytatott igazságos harcát.

Támogassák és ellenőrizték a gyakorlatban a kormány politikáját — kérte a képviselőket, majd így folytatta:

Tevékenységünk fő irányát életünk minden területére meghatározta pártunk X. kongresszusa. Gazdasági felemelkedésünk legfontosabb feladatait, a IV. ötéves tervet törvénybe iktatta országgyűlésünk. A cél — a szocialista társadalom teljes felépítése magasabb szinten — világos. A végrehajtáshoz azonban a meglévő eszközök hatékonyabb felhasználására, új módszerek és eszközök még bátrabb alkalmazására van szükség.

A kormány az a szándéka, hogy az országgyűlés következő ülésén az előterjesztett terveit, programját. Számot kíván adni hazánk, társadalmunk jelenlegi helyzetéről, s azokról a közeli és távolabbi tervekről, amelyeket az államélet, népgazdaságunk, egész társadalmi életünk fejlesztése érdekében meg akar valósítani.

A kormány nevében ismétlen megköszönve a bizalmat, minden képviselőtársamnak az előttünk álló feladatok megoldásához jó egészséget, sok sikert kívánok — mondotta a képviselők nagy tapsa közben Fock Jenő.

Sok vállalatna van. A műszaki f... mazó gépvásárlás... nincs mindig építő... kat kell fizetni. V... forrás, amely min... ral fizetni. Ez az e... kes licenciát, növe... Talán már rá is jö... mozgalom a tárgya... magával ragadhat... az alkotó energiák... zogna olyan bőven

Aki ezzel a témával pontos dátumot is mikortól kezdve cs... újtási kedv. A debr... nagyrészenél — me... országos adatok... 1-e óta mintegy fel... beadott újtások szá... nyivel az elfogadott... ahol nem következ... mérvű csökkenés, de... más helyen meg na... mértéke. Az újtás... csökkenését állap... MSZMP Debrece... bizottsága is. Mi az... mozgalom visszaesé...

Bonyolult, egym... összefüggő okai van... szakembernek az a v... az új rendelet a hiba... is, hogy az új rende... senek időpontja ugy... nuár 1. Az új rende... toztatásokat tartal... ázza, hogy bizonyos... kereten felül az újtá... sesedési alappól kel... pedig olyan hatása v... lalat eredményessé... nő újtás az első évt... dolgozók évvégi re... ellentétbe kerül az... csoportterekkel, a v... nák érdekeivel.

Másik változás a... llatl szemben, hogy... kiszámítására szolg... nem az árbevétel, va... ritott pénz, hanem a... mény. Ez viszont fűg... bevételnek hány szá... reszedési és hány sz... lesztési alapha. Így... ellentmondás is elő... gas állóeszközgép... vállalat, amely a be... széből fejlesztési... vesebb újtási díjat t... egy olyan vállalat, a... kell fejlesztésre költ... a Magyar Gördülő... azonos újtásért keve... mint egy kis tanács... vállalatok tehát hi...

A gye

Előjáróban: aligha... ber, olyan értelme... ben a hazában ne... mennyi felelősséggel... ródni társadalmunk... nöttekkel, a ma gye... már régen közhelye... rázatoként: a újtás... látszik a ténynek.

Az 1970-71-es tan... valóságos áradata ér... lak igazgatóihoz, a n... csoportvezetőihez, s... szerkesztőségbe is. A... gya: a gyermekélel... Debreceben.

Idézek néhány je... datot: „Egy héten b... kaptak a gyerekek t... zent túlász.” Más: „... vendéglátóipartól ka...

Felnöttek számára f... lői igényeknek meg... rezett ételeket”. Újra... rekem sorozatosan az... iskolából, hogy nem...

Az újítómozgalomról

Sok vállalatnál valódi és soknál látszólagos munkaerőhiány van. A műszaki fejlesztés, különösen, ha tőkés importból származó gépvásárlással jár, drága, ha új üzemi részt kell építeni, nincs mindig építőipari kapacitás. A licencért, szabadalomért sokat kell fizetni. Van azonban vállalatunk birtokában olyan erőforrás, amely mindenütt rendelkezésre áll, nem kell érte dollárral fizetni. Ez az erőforrás pótolhat munkaerőt, beruházást, értékes licenciát, növelheti a termelést, csökkentheti az önköltséget. Talán már rá is jött az olvasó, hogy ennek a jegyzetnek az újítómozgalom a tárgya. Az a mozgalom, amely — ha jól irányítják — magával ragadhat munkást, műszakit egyaránt, felszabadíthatja az alkotó energiákat. Mégis, mintha ez az erőforrás ma nem buzogna olyan bőven, mint régebben.

Aki ezzel a témával foglalkozik, pontos dátumot is tud mondani; mikortól kezdve csappant meg az újítási kedv. A debreceni vállalatok nagyrésznél — megegyezésben az országos adatokkal — 1968. január 1-e óta mintegy felére csökkent a beadott újítások száma, s ugyanennyivel az elfogadottaké is. Igaz, van, ahol nem következett be ilyen nagymértvű csökkenés, de az is igaz, hogy más helyen meg nagyobb ennek a mértéke. Az újítások számának a csökkenését állapította meg az MSZMP Debrecen városi végrehajtó bizottsága is. Mi az oka az újítómozgalom visszaesésének?

Bonyolult, egymással szorosan összefüggő okai vannak ennek. Sok szakembernek az a véleménye, hogy az újrendelet a hibás. Erre utal az is, hogy az újrendelet életbelépésének időpontja ugyancsak 1968. január 1. Az újrendelet bizonyos változtatásokat tartalmazott. Például azt, hogy bizonyos meghatározott kereten felül az újítási díjakat a részesedési alapról kell fizetni. Ennek pedig olyan hatása van, hogy a vállalat eredményességét növelni kívánó újítás az első évben csökkenti a dolgozók évvégi részesedését. Így ellentétbe kerül az újító érdeke a csoportérdekkel, a vállalat dolgozóinak érdekével.

Másik változás a régebbi gyakorlattal szemben, hogy az újítási díjak kiszámítására szolgáló alap ezután nem az árbevétel, vagy a megtakarított pénz, hanem a vállalat eredménye. Ez viszont függ attól, hogy a bevételnek hány százaléka kerül a részesedési és hány százaléka a fejlesztési alaphoz. (Igy ráadásul az az ellentmondás is előáll, hogy a magas állásfokozással rendelkező vállalat, amely a bevétel nagy részéből fejlesztési alapot képez, kevesebb újítási díjat tud fizetni, mint egy olyan vállalat, ahol kevesebbet kell fejlesztesre költeni. Magyarán: a Magyar Gőrdülőcsapágó Művek azonos újításért kevesebbet fizethet, mint egy kis tanácsai vállalat.) A vállalatok tehát hiába fizethetnek

akár száz százalékos díjkulccsal is, a kifizetett összegek kisebbek, mint a régi rendelet alacsonyabb kulcsszámai után fizetett újítási díjak.

A harmadik változás az, hogy kibővült azoknak a köre, akiknek az újítási tevékenység munkaköri kötelesség. (Főleg műszakiak tartoznak ebbe a csoportba, akik régebben nagy bázisat alkottak az újítómozgalomnak.) Ráadásul a műszakiak esetében az, hogy munkaköri kötelességről van-e szó vagy nem, csak az újítás benyújtása után derül ki, kap-e valamit az újításért, vagy sem. S ha nem, hiába volt az újításra fektetett munka. Ezért a műszakiak újító tevékenysége még az általánál is jobban csökkent.

Nagyrészt erre a három okra vezethető vissza az újítási kedv csökkenése. S tegyük hozzá mindjárt, hogy elég nagy ennek az anyagi kihatása. Vannak olyan vállalatok, ahol millió forintokról van szó, országos szinten pedig több százmillió forint kiesést jelent. Kérdés, hogy feltétlenül igazat kell azoknak adni, akik a visszaesés okául egyedül az újrendelet jelölik meg? Az elemzések azt mutatják, annak ellenére, hogy a rendelet nem a legtekélyesebb, a vállalatok sokat tehetnek a javulás érdekében.

Van ugyanis az új szabályoknak egy fontos jellemzője: nagy önállóságot kapnak az egyes termelőegységek, saját újítási szabályzatuk kialakítására. A rendelet nem szabja meg például, hogy hány évig fizethető az újítási díj. Ha a vállalat jónak látja, nem egy, hanem két vagy ennél több év után fizeti ki az újítási díjat. Így többet fizethet, illetve nem egy, hanem két évre osztja el a részesedési alapot terhelő kifizetést. Persze a több éves díjfizetést csak akkor lehet alkalmazni, ha az újítás élettartama is több mint egy év. Erre viszont az újítások elbírálóinak kell odafigyelniük.

A műszaki újítók jogvédelmét is biztosítani lehet a vállalati újítási szabályzatban. Részben úgy, hogy újítási feladatterveket készíthetnek,

amelyekben a feladat megoldásáért járó összegeket is szerepeltetik azaz, hogy ha a feladatot bárki megoldja, megkapja a pénzt. Részben pedig úgy, hogy lehetőség van a vállalat és a műszaki (illetve akár fizikai) dolgozó között újítási szerződést kötni, amelyben előzetesen megállapodnak a vállalat által megvalósítani kívánt célban, illetve abban, hogy ezért mennyi újítási díjat fizet a vállalat.

Sokat tehetnek az újítási kedv visszaszerzésében azzal is, hogy körültekintően jelölik meg azt a kört, amelynek munkaköri kötelessége az újítás. Sok vállalatnál mechanikusan végzettséghez vagy beosztáshoz kötötték a kategóriába sorolást, s nem a ténylegesen betöltött feladatkört vették figyelembe. Így sokan kerültek abba a csoportba, ahol az újítás minőségének szinte a szabadalmi szintet kell megütni.

Nem mondhatjuk, hogy sehol sem élnek jól az önállósággal. Hiszen — mint írtuk —, vannak olyan vállalatok, ahol nem esett vissza az újítások száma. Erdemese ezen vállalatok tapasztalatait alkalmazni a többieknek. A Járnyavítóban például minden évben nagy sikere van az újítási hónapnak. Ilyenkor negydekre való újítás, hasznosítható ötlet kerül napvilágra. Ugyanennél az üzemenl határos a műszakiak jogvédelme is. Eredmény: a műszakiak sem vesztették el a kedvüket. Erdemese lenne összehívni tapasztalatcsere-t Debrecenben, ahol a vállalatok átadhatnák tapasztalataikat egymásnak. Mielőtt az újrendelet megjelenne volna, volt ilyen tanácskozás, ezért még jobban hiányzik egy másik megbeszélés, amelyiken a rendelet jó alkalmazását vitathatnák meg a résztvevők.

Országunkban ma teljes a foglalkoztatottság. Még a női munka területén sincs sok tartalék. Megérett tehát az idő arra, hogy a belső tartalékokat is a felszínre hozzuk a termelékenység növelése érdekében. Így szól erről a magyar szakszervezetek XXII. kongresszusának határozata: „A műszaki fejlesztés társadalmi tömegbázisa az újítómozgalom. Fokozni kell az elfogadott javaslatok hasznosítását, anyagi és erkölcsi elismerését.” Măshelyütt: „A gazdaságpolitikai célok megvalósításában valamennyi dolgozó érdekelt, elsősorban a szocialista brigádok, tőrszázadok, a kiváló dolgozók és az újítók segítőkészségére kell támaszkodni.”

Ezt kívánja az újítók, a vállalatok, s a népgazdaság egészének az érdeke.

Gőz József

A népek nem akarnak háborút

Huszonkét esztendeje annak, hogy Párizsban első ízben találkoztak a föld különböző pontjain élő, más-más nyelvet beszélő, eltérő foglalkozású, s nem egyszer ellentétes világnézetű emberek küldöttei, akik egy kérdésben azonos hitet vallottak: az emberiséget nem szabad újabb háborúk rémével fenyegetni. Az élet szépségeit, az emberi munka teremtette alkotásokat nem szabad értelmetlen háborúkkal elpusztítani.

1949 áprilisában hetvenkét ország hatszázmillió lakosának képviselőiben kétezerrel több küldött részvételével tartották meg az I. béke-világkongresszust. Négy évvel az emberiség történetének legvéresebb háborúja után újból sürgető szükségessé vált, hogy a népek milliói felemeljék szavukat, hogy a háborús erőkkel szemben még nagyobb, legyőzhetlenebb erők állítsanak csatasorba. Akkor, abban az évben nem volt háború, a földkerekség lakói fellelegezve élvezték a békét, de az imperializmus méhében már érlelődtek az erők, amelyek a fenyegetés kényszerével akarták maguk javára kamatoztatni azt a rettegést, amely a lehetséges háború gondolatára eluralkodhatott az emberekben. Van-e békés megoldás? Van-e olyan lehetőség, amely biztosítja egy nagyon sokat szenvedett nemzedék számára a következő évek békéjét, a gyermekeknek, utódoknak pedig, hogy ne is kelljen megismerniük a háborút?

A párizsi békekongresszuson Joliot-Curie Nobel-díjas tudós, a béke-világmozgalom feledhetetlen alakja így fogalmazta meg a célt és feladatot: „Ha rábírnuk a földkerekség lakosságának elsöprő többségét, hogy foglaljon állást a világot megosztó problémák helyes és békés megoldása mellett, akkor elérjük a megoldások megvalósulását. Ha ugyanis sikerül kialakítanunk egy valóban öntudatos és cselekvő közvéleményt, ezzel gyakorlatilag lehetetlenné válik, hogy bizonyos körök azt szinleljék, mintha nem tudnának ezekről a megoldásokról; ezzel lehetetlenné tesszük, hogy ezek a körök erőszakos megoldások felé, azaz a háború felé sodorják a népeket.”

És „azok a körök” valóban megtették mindent, hogy a kibontakozó békemozgalom erejét megnyírják. De hasztalan volt az igyekezetük. Ha Angliában akadályokat állítottak a béke-világkongresszus megtartása elé, otthont adott a kongresszusnak egy másik főváros. Varsóban tartották meg a II. kongresszust, azt, amelyen megválasztották a mozgalom vezető szervét: a Béke-világtagtanácsot. Azt a testületet, amely immár huszonegy éve szervezője, irányítója, koordinálója a földkerekség minden táján egyre nagyobb erőt jelentő béke-mozgalomnak.

A mai napon hazánk fővárosában, Budapesten kezd meg munkáját a Béke-világtagtanács közgyűlése. Száznál több ország béke-mozgalmainak képviselői érkeztek ez alkalomból hazánkba. Különböző a beszédük, a bőrük színe, vannak köztük hívők és materialisták, jöttek küldöttek a gyarmati sorból most felszabadult országokból, itt vannak a legfejlettebb tőkés országok békét akaró dolgozóinak képviselői, s részt vesznek a közgyűlésen a testvéri szocialista országok béke-mozgalmainak vezetői is. Egy közös gondolattal foglalnak helyet a teremben ma délelőtt, s ez a gondolat a Béke-világtagtanács jelmondata is: „A népek nem akarnak háborút, és elég erükük van ahhoz, hogy megvédjék a békét.”

Nem kell külön hangoztatni, öröm és megtiszteltetés számunkra, hogy ezt a mostani közgyűlést, amelyet talán nagyobb érdeklődés is kísér világszerte, mint bármely korábbi, éppen Magyarországon tartják meg. Mi tudjuk, mi érezzük, hogy hazánkban a béke akarata, a békéért folytatott küzdelem gondolata mindig otthonra talál. Mert ott él bennünk, a mi legerőteljesebb gondolataink között is. Mi tudjuk, hogy ez a harc, amelyet a béke-mozgalom folytat, a legfontosabbként folyik: az emberiség jövőjéért.

A béke ügye, szent ügy számunkra. És időnk parancsszavát követve, minden haladó, békeszerető erőt egységbe fogva akarunk mi magunk is küzdeni ezért a szent ügyért.

Megkésett riport

A gyermekélelmezésről

Előjáróban: aligha van olyan ember, olyan értelmes ember, aki ebben a hazában ne tudná, hogy mennyi teletöltséggel igyekszik törődni társadalmunk a holnapi feladatokkal, a ma gyerekeivel. E, ma már régen közhelyes igazság magyarázatoként: a látszat ellentmondani látszik a ténynek.

Az 1970—71-es tanévben panaszok valóságos áradata érkezett az iskolák igazgatóihoz, a napközi otthonok csoportvezetőihez, s hozzánk a szerkesztőségbe is. A panaszok tárgya: a gyermekélelmezés helyzete Debrecenben.

Idézek néhány jellemzőbb mondatot: „Egy héten belül háromszor kaptak a gyerekek tökfőzeléket, ez azért túlzás.” Más: „A gyerekeink a vendéglátóipartól kapják a kosztot. Felöltöttek számára főzött, a vendéglői igényeknek megfelelően fűszerezett ételeket”. Újra más: „A gyermekem sorozatosan azzal jön haza az iskolából, hogy nem tudta megenni

az ebédet annyira rossz volt. Nem ezért fizetünk.”

Egy napközi otthoni melegítő konyhában, feljegyzett panasz: „Három gyerek kap két felöltött adagot. Darabos áruknál ez lehetetlen helyzetet teremt, hiszen fél szelet hússokat is kell osztanunk”.

Az idézett mondatok után néhány kép: ebéd után a napközis gyerekek megrohanják a büféket, pótolni azt, amit az ebéd nem adott. Másik kép: nyilvános vendéglőkben étkező, tanári és minden felügyelet nélkül levő gyerekszoftok, közöttük néhányan sört fogyasztanak. Mások kedélyesen pöfékelnek, cigarettáznak. (Nem az az elsődleges gond, hogy a koszt minősége nem felel meg a követelményeknek, az elsődleges gond a környezet, mindaz, amit a gyerek itt láthat, élményként megélhet, példaként követhet. Ugyanakkor tény: a felügyelet megoldhatatlan, hiszen az 1970—71-es évben általános iskolás gyerekek is étkeztek vendéglőkben, jöllehet nem

szervezett formában, csak a szülők engedélyével.

Néhány szám: a legkevesebb, amit egy általános iskolás gyereknek az ellátásért fizetnie kell 1 forint. A legtöbb 15 forint. A térítés mértékét a szülők anyagi helyzete szabja meg. Természetesen — és helyesen — az ellátás mértéke független a térítés nagyságától. Egy forintért ugyanazt kapja a gyerek, mint tizenöt forintért. Ugyanakkor az is természetes, hogy a szülő is számol. Ahol nem megfelelő a koszt, onnan elviszi a gyereket, s vendéglőben étkezteti. Így fordulhat elő, hogy sem a „pöféklő” tizenkét éves gyerek, sem a „söröző” középiskolás nem ritka látvány. És az ebédpénzből farmer-nadrágra gyűjtő gyerek sem ritka.

A gond valós, a panaszok megalapozottak. Az ipari fejlődés, a női munkahelyek számának növekedése szükségszerűen azzal járt, hogy nőtt azoknak a családoknak a száma, ahol mind a két szülő dolgozik, nőtt hát a gyermekélelmezés iránti igény. A napközi otthonok egyszerűen túlnőtték önon lehetőségükön. (Van olyan általános iskola Debrecenben, ahol egy emeleti tanteremben elhelyezett napközis csoport 48 fős. (A pedagógiai helyes létszám: 15—20 gyerek lenne.) Kínótták a gyermekélelmezés lehetőségeit is. A szigorú közegészségügyi előírások nem engedték, hogy egy-egy ezer adagos konyhában 1200—1500 adagot főzzenek. Nem is engedhetik. És ha étel még lenne is; kevesebb a hely, ahol a gyerekek ezt kulturál környezetben elfogyaszthatják. Előállt tehát az a szerencsétlen helyzet, hogy a gyermekélelmezésbe „besegít” a vendéglő

látó vállalat (helyel és étellel is), és besegítenek a különböző vállalatok, intézmények is, amelyek nem kifejezetten gyerekek számára főznek.

A feladat nagyságáról vall: Debrecen általános iskoláiban 4252 napközis gyerek tanul. Rajtuk kívül gondoskodni kell a középiskolásokról, az óvodásokról. Bonyolítja a helyzetet, hogy mások az igényei egy középiskolás gyerekek, egy óvodásnak, s megint mások egy tizenkét évesnek, egy nyolcévesnek.

A panaszok mai forrása valamiképpen itt van: a jelenlegi körülmények között az ellátás nem is lehetne jobb.

A városi tanács már az 1969—70-es tanévben felfigyelt az egyre feszítőbb gondra: 1970 márciusában elkészült egy kiküldött bizottság feljegyzése erről a témáról. A feljegyzést jegyzőkönyvek sora követte, de a cél, hogy már az 1970—71-es tanévben változtatni tudjunk a kialakult helyzeten, nem valósulhatott meg. A tervek szerint 1970. december 31-én el kellett volna készülnie a Hadházi úton épülő 3000 adagos, kizárólag gyermekélelmezés céljait szolgáló konyhának, amely szervezettel összehasonlítható lehet az ugyanott létesített és már működő 1000 adagos konyhával. Az építők csak 1971 májusára vállalták az épület átadását. Mit jelent ez? A már meglévő és működő gyermekkonyhákkal együtt az új létesítmény megoldja a mennyiségi igényeket. Elkészültek a két új, az 1000 adagos és a 3000 adagos konyhák esetleges együttműködésére is. A lényeges: az 1971—72-es tanévben már mód

lesz az életkori sajátosságoknak megfelelő összetételű ebédek főzésére, javul tehát a minőség is. Várhatóan a következő évben már kevesebb lesz a panasz, megszűnik az az áldatlan helyzet, hogy egy-egy iskolaigazgató, egy-egy napközis nevelő nem tud mit mondani a panaszokodknak.

Hozzá kell tennünk mindehhez: továbbra sem oldódik meg az a gondunk, hogy a foglalkozási helyiségek egyben étkező helyiségek is. Az új kollégiumok felépüléséig, kapunyitásáig nem oldódhat meg a középiskolások étkezési helyének gondja. A tervek szerint, átmeneti megoldásként fabarakokat is állítanak étkező helyiségekként.

Tanév vége van. A gondok valóságáról szólni kellett, hiszen az újságíró éppen úgy igazat kell adjon a panaszokodknak, mint ahogyan igazat ad a pedagógus is.

A gyerekek már a hátralevő tanítási napokat számolják. Következik a nyár. Reméljük elegendő idő ahhoz, hogy valamikor szeptember derekán már a megváltozott helyzetről adhassunk e helyütt számot, ahol most nem lehetett más dolgunk, mint elmondani azt, ami sajnos valóban igaz volt. Hibás és vétkes keresni az igaz panaszok fedezetével persze lehetne, de ha annak idején a napközis, kollégiumok, óvodák fejlesztéséről gondolkodtunk le, akkor ugyanígy kereshetnénk vétkeseket egy másik hiba miatt. Maradjon hát a jobb-várás nekünk, s a hit: e nagyon fontos közös gondnak gazdjává a város szegődött.

B. G.

Velem együtt a többiek is örülnek...

**KITÜNTETETT
FOGATOS**

Berekbőszörmény nem nagy község, ismerik egymást az emberek. Balla Károlyt a Petőfi tisz-ben is elfogadták volna közéjük valónak, útközben oda kanyarodott be először a Volga. Akik ismerik, szinte kérdés nélkül, szívesen beszélnek róla. Megbecsült ember a községben is, a tisz-ben is. Nagy Józseftől, a Petőfi tisz fogatosától egy kávé mellől kérdezem, milyen ember is Balla Károly?

— Nem abban a tisz-ben dolgozom, de ismerem. Hogyne ismerem, amikor „kollégák” vagyunk, én is fogatos vagyok. Tán az egész falu büszke rá egy kicsit.

Hegedűs Imre, a Szabad Föld tisz párttitkára. Ő válaszolt arra a kérdésre, miért Balla Károlyt javasolta a tisz vezetésére.

— A fogatosok között ő az az ember, akinek mindegy, esik-e vagy se. Hóban, esőben is megy, mindig ott van, ahol kell, végzi a dolgát. Nem sok fogat van a tisz-ben, ezért munkájuk akad bőven. Vasárnap is besegít, a tagságnak fuvaroz. Önként, szívesen teszi, talán még meg is sértődne, ha külön akarnák megfizetni a szívesességét.

— Tisz-vezetőségi tag, az üléseken rendszeresen ott van. Hozzászól, jó meglátásaival, javaslataival a vezetőségnek is sokat segít. Népszerű ember, mindenki szereti, hallgatnak rá idősek, fiatalok. Ez egy közösségben sokat számít. Nem nagy tisz vagyunk, de a járásban mindig az első közé emelnek bennünket az eredmények. A tagok is megtalálják a számításukat, jó is a munkához való hozzáállás. A közgyűlés minálunk ünnep. Balla Károly 61 éves, 12 éve tagja a közönségnek. Jó példának bárki elé bátran állíthatjuk. Ezért merte javasolni a vezetés.

Dolgos embert nehéz napközben

megtalálni. Horvát Zsiga bácsi, a nappali őr segít:

— Hogyne mennék utána, amikor az unokaöcsémről van szó. Milyen büszke vagyok én rá! De nemcsak én, mindenki. Érdemes ember!

Végül is ebédidőben, a saját portáján találjuk meg Balla Károlyt a kútnál. Nem is annyira kérdezem, mint inkább beszélgetünk. Fiatalos, könnyen nevető ember.

— Tizenkét éve vagyok tisz-tag, végig fogatos. Nem változtattam munkát. Nagyon szeretem a lovakat, mellettük is nőtem fel. A legkülönb állat az összes közt. Meg is lehet nézni amelyikkel én járok. Az én kezemben olajos rongy még nem volt lóápolás közben.

— A munka?
— Elvégeztem mindent, ami kell. Szállítást, ekézést, mindent. Négy éve gumis kocsim van, könnyen mozogok. Reggel 4-kor már talpon vagyok, este 9 óra, hogy ágyba kerülök. Aki velem beszélgetni akar, az jön velem, mert tudják, nem szívesen állok meg. De menet közben szívesen elbeszélgetek mindenki-vel.

— A kitüntetés?
— Nagy megtiszteltetés. A járásban, de még a megyében is magam vagyok fogatos, aki ilyen magas kitüntetést kapott. A felszabadulás óta több oklevelet is kaptam. Amit vállaltam, mindig teljesítettem. Szabó István, a Termelészövetkezetek Országos Tanácsa elnöke adta át. Itthon is sokan gratuláltak. Jólesett, hogy velem együtt a többiek is örülnek.

— A család?
— Ők is büszkék rám, de én is büszke vagyok rájuk. Asszonylányom tanítónő, a fiam Szegeden fűrómester. Ha fűrómestert kérnek, nevetve mondják: rendben van, de Ballát nem adjuk!

UJSÁGHÍR: „A Népköztársaság Elnöki Tanácsa hazánk felszabadulásának 26. évfordulója alkalmából, eredményes munkásságuk elismeréséül az állami, a gazdasági munka különféle területein dolgozóknak kitüntetések adományozott. Balla Károlyt, a berekbőszörményi Szabad Föld Termelészövetkezet fogatosát a Munka Érdemrend ezüst fokozatával tüntették ki.

Az új üvegezett veranda előtt megállunk.

— Most készült el, ötezer forintba került. Nem panaszkodom, jól kijövünk. A háztáji is hoz valamit. Két hízó bikát is szerződtem. Tévé az még nincs, de mikor is nézném? Mire nyugdíjba megyek, meglesz a televízió is. De ilyen erőben akár száz évig is eldologoznék.

Jó egészséget kívánva búcsúzik Balla Károly bácsitól, aki nyugodtan eltagadhatna jopár évet a korából. A munka, az emberek szeretete nem engedi megöregedni az embert. 61 évesen is fiatalos, könnyen nevető ember.

U. P.
(Fotó: Iglódy)

A HÉT FILMJEI

A debreceni Vig moziban május 13-tól 19-ig, a délutáni előadásokon „A karbonárik” című színes, szinkronizált olasz-francia filmet vetítik, melynek főbb szerepeit Claudia Cardinale, Nino Manfredi, Robert Hossein, Ugo Tognazzi, Alberto Sordi és Enrico Maria Salerno alakítják. A filmet május 16-án délelőtti előadásokon is, az Apolló moziban 17-től 19-ig szintén délelőtti előadásokon mutatják be.

Kalandos lengyel vígjátékot tűzött műsorára a délutáni előadásokon az Apolló mozi május 13-tól 19-ig, melynek címe: „Hogyan robbantottam ki a második világháborút”. A film a lengyel Svejk viszontagságait eleveníti meg. A kétrészes filmet fél 4 és fél 8 órai kezdettel vetítik. Az érdeklődők május 13-tól 16-ig a mozi délelőtti előadásain is megtekinthetik a kalandfilmet.

A Meteor moziban május 13-án és 14-én „A nagy Red” című színes amerikai filmet a délután 3 órakor kezdődő előadásokon, a későbbi

előadásokon május 13-tól 16-ig „A karbonárik” című olasz-francia filmet, május 17-től 19-ig a „Hogyan robbantottam ki a második világháborút” című lengyel kalandfilmet vetítik.

A Művész mozi műsorán az „Egy remete Rómában” című olasz film-szatíra szerepel május 13-án és 14-én.

Új környezetben, nagyobb területen rendezik meg a 26. szegedi ipari vásárt

ből több mint 100 vállalat jelentkezik.

Már az is hagyomány, hogy a szegedi vásáron bemutatják termékeiket a jogszóló vállalatok is. Mellettük a határmenti árucserét bonyolító magyar és jugoszláv külkereskedelmi vállalatok is.

A közelmúlt hetekben a Gazdasági Bizottság határozatban szabályozta a vidéki vásárok rendezésének körülményeit. E határozat értelmében a korábbiakhoz hasonló jellegű, tehát az ipar, a kereskedelem és a fogyasztók nyári találkozója a közszükségleti cikkeket gyártó ipar fejlődését bemutató és a határmenti árucseréjére lesz a szegedi. Ezután két évente rendezik meg a szegedi vásárt, új környezetben és nagyobb területen, mint a torábbi esztendőkből. Szeged a város egyik legnagyobb terét, a Marx teret és a tereen levő Felsőfokú Vasútforgalmi Technikum épületeit becsatolta a vásár rendezésére. A korábbi években több középület, iskola bekapcsolásával csak 8500

négyszetméter volt a szegedi ipari vásár területe. Az új környezetben több mint 15 000 négyszetméter nyitott és fedett terület áll majd a kiállítók rendelkezésére. Az idei vásár alkalmával több ideiglenes pavilon építenek, hogy kielégíthessék a vállalatok igényeit, de már készülnek a tanulmánytervek az új végleges kiállítási csarnokok építésére.

A megfelelő szervezeti feltételek megteremtése érdekében a városi tanács végrehajtott bizottsága határozatot hozott a szegedi ipari vásár és kiállítás igazgatóságának létrehozására. Feladata lesz nemcsak az ipari seregszemle, hanem sok más szakkiallítás rendezése is. Ilyenek lesznek az országos öszi-barack és csmegegészülő bemutató, a nemzetközi borkiállítás, az országos likóripari bemutató, a tájlevegő vadászati és elővadász bemutató, a nemzetközi virágkiállítás és a tájlevegő kiállítás és vadbemutató, stb. megrendezése. Ezeket mind az ünnepi hetek időszakában tekinthetik meg a Szegedre látogatók.

A tanuló-balesetbiztosítás nyertesei Debrecenben

Középiskolások:

Landler J. Szakközép.: Máté Sándor, Moricz Károly, Kiss Sándor, Orosz György, Kovács Zoltán, Palóczy Judit, Márta Ilona, Nagy László.

Vegyipari Technikum: Fábán Júlia, Kárpáti Zoltán, Nyitrai Edit, Gál Lajos, Balázs László, Lisztes Piroska, Czégény Ildikó, Szalai Árpád.

Kereskedelmi Szakközép.: Kuti Eva, Nagy Ilona, Oláh Imre, Veres Erzsébet, Koczka László.

Gyors- és Gépiró Isk.: Pataki Mária, Nagy Anna, Karsai Erzsébet, Kenyeres Gyöngyi.

Csokonai Gimn.: Kelenté Melinda, Virágh Ibolya, Péntes Mária, Kocsis Márta, Kenyeres János, Osváth Katalin, Mohácsi Katalin, Pethő Enikő, Katona Zsuzsanna, Rácz Márta, Papp Attila, Kiss Katalin, Somogyi Ibolya, Kozma Ibolya, Ori Mária, Ökrös Csilla.

Dienes L. Szakközép.: Bodnár Erzsébet, Varga Katalin, Lovas Piroska, Korösi Mária, Pozsai Tibor, Szabó Eva, Papp Hajnalka, Kovács Ernő, Erdős Ibolya, Eperjesi Katalin, Lengyel Mária, Nemethi Sándor, Lakatos Györgyi, Kárafka Agnes.

Fazekas M. Gimn.: Sólyom Erzsébet, Nagy Pál, Kereszturi István, Lovas István, Karap Kornélia, Sipos Erika, Mézáros Katalin, Major Tibor, Rácz Tamás, Szöke Erzsébet.

Irnai J. Elelm.-ip. Szakközép.: Paládi Anna.

Tóth A. Gimn.: Szabó Miklós, Nagy Agnes, Kalló Zoltán, Meszlényi Gyula, Kaszás Sándor, Marosvölgyi Barna, Ince Agnes, Nagy Juszitna, Lőrinczi János, Pozsonyi Zita, Kovács József, Kecskés Éva, Juhasz Ibolya, Toros Béla.

Svetits Gimn.: Kerekes Borbála, Kövér Agnes, Korösi Erzsébet.

Bethlen G. Közg. Szakközép.: Kovács Éva, Kiss Erzsébet, Horváth Agnes, Kiss Katalin, Molnár Katalin, Kovács Irma, Kotrás Judit, Kiss Tibor, Kovács Agnes, Szabó Judit, Rácz Ilona.

Kossuth L. Tud. E. Gyak. Gimn.: Muraközi Margit, Sári Márta, Kedves Erzsébet, Oláh Gyöngyi, Nagy Sándor, Kiss György, Molnár Ibolya, Molnár György, Kovács Ildikó.

Mezőgazdasági Techn.: Máthé Irma, Némethi Sándor, Orgonás István, Szabó István, Pál Gabriella, Molnár Ferenc.

Mechwart A. Gépip. Techn.: Kiss Anikó, Mezei Pál, Madarasi Zoltán, Koppányi Ferenc.

Péchy M. Építőip. Techn.: Szabó Eva, Mihály Csaba, Bárdos József.

Református Koll. Gimn.: Gulyás István, Fülepp Gyula, Bagl Attila.

Kodály Z. Zeneművészeti Szakközép.: Antal Anna.

Kacag, visong, gyönyörűséges borzongással sikolt a sok gyerek, bábeli a hangzavar.

— Apu, nézd, nézd... Kiszabadult a maci!

A maci valóban kiszabadult, sőt, nem is egy, két maci szabadult ki, és olyan csuda dolgokat művelnek, hogy na! Olyan csuda dolgokat, hogy illet még a szomszédék Pistije se látott, pedig ő már iskolás, bizony...

Szabadon szaladgál a két maci, és ugrál, bukfencezik, beszalad a bokrok alá a japán tyúkok közé, nagy riadalmat okozva. Aztán meg, mint a cicák, felugranak a fák törzsére, kapaszkodnak a két pufók kis szőrcsomó, elől az egyik, a másik meg mindjárt mögötte, megy a nyomában...

Hát ez igazán nagyszerű, csuda jó ez a játék... jaj, csak le ne essen az a kis buta onnan a magasból! — a srákok szemében nedvesen csillog a sok tarka fény az örömtől, meg a naptól, meg a két kis jószág láttán kerekedett boldog izgalomtól. És talán egy órán át is tart ez a hancúr...

Két kicsi medvebocs — tenger öröm

Fényképezőgépek kattognak az apukák kezében, a tavaszok öltözött édesanyjak meg igyekeznek valamiféle rendet tartani a fellekesült apróságok és a nagyobbacska gyerekek között. Nehezen sikerül, búzóg a bimbózó fiatal-ság, nehezen csitul a sok gyönyörűség.

S bár a macik már ketrechen vannak újra — két kisoroslán a társuk, csuda édesek —, a gyerekek még mindig azt beszélnek, azt a két medvebocsot, ahogy hempe-regtek, szaladgáltak, játszadoztak az állatkertben.

Vasárnap volt, májusi délután. Zöldellő lombokkal, kék-messzi felhőkkel, sok-sok jó levegővel, meg azzal a két kicsi boccsal.

K. T.

A TAVASZ ANYAG

TENK LÁSZLÓ

• A Debreceni tavaszi tárlat látóját Bojár Iván

május 13-tól 16-ig „A című olasz-francia film-től 19-ig a „Hogyan ki a második világhá-lengyel kalandfilmet

zozi műsorán az „Egy pan” című olasz film-el május 13-án és 14-

...KI A MASODIK VILÁGHÁBORÚ I II...

KARBONÁRIK

ezik meg

volt a szegedi ipari Az új környezetben 00 négyzetméter nyi-erület áll majd a ki-észésére. Az idei vásár b ideiglenes pavilon kielégíthessék a vált-rt, de már készülnek rvek az új végleges okok építése.

szervezeti feltételek érdekében a városi tto bizottsága határo-szegedi ipari vásár azgatóságának létre-adata lesz nemcsak eregszemle, hanem állítás rendezése is. k az országos ösz- megészülő bemutató, orkiállítás, az orszá- emutató, a tájjelleg- elővadás bemutató, a agkiállítás és a táj- és vadbemutató, stb. Ezeket mind az ün- szakában tekinthetik e látogatók.

osítás ben

ip. Szakközép.: Paládi

Szabó Miklós, Nagy lán, Meszlényi Gyula, Marosvölgyi Barna, In- Jusztina, Lőrinczi Já- ra, Kovács József, Kees- bolya, Törös Béla, Kerekes Borbála, Kövér zsbet.

Szakközép.: Kovács et, Horváth Agnes, Kiss Katalin, Kovács Irma, Tibor, Kovács Agnes, z Ilona.

E. Gyak. Gimn.: Mu- ári Márta, Kedves Er- gyi, Nagy Sándor, Kiss bolya, Molnár György.

Techn.: Máthé Irma, Orgonás István, Szabó nna, Molnár Ferenc.

épít. Techn.: Kiss An- ladarasi Zoltán, Koppá-

ip. Techn.: Szabó Eva, rdos József.

il. Gimn.: Gulyás Ist- , Bagi Attila.

művészeti Szakközép.:

Kérdések a területi tavaszi tárlaton

„A magyar képzőművészeti körökben éles vita folyik arról a kérdésről: hogyan tovább?” — írja a területi tavaszi tárlat katalógusának bevezetőjében dr. Szodoray Lajos. Úgy véli, hogy ez a kérdés megelőzte a tárlatot — értéktelletei alapján erre kell gondolnunk — és a kiállítás anyagában már ennek az eleve feltett kérdésnek mintegy a választát találja meg. S tegyük hozzá azt is: pozitív választ.

Ezt az optimizmust nem érezzük indokoltnak, s hogy miért, azt részletesebben kívánjuk kifejteni. Számunkra ugyanis a kiállítás nem végpontnak tekinthető, hanem kiindulási alapként és a *hogyan tovább* kérdést a holnapra vonatkozóan végülük szükségesnek feltenni.

Nem mintha a területi tavaszi tárlat csakis helyi problémákat vetne fel, nem mintha úgy vélnénk, hogy a kiállítás egészének színvonalában bármi is elmaradna az egyéb hasonló jellegű helyi tárlatoktól. Ellenkezőleg: a Debrecen által fölvetett kérdések — mutatis mutandis — éppúgy állnak, állhatnak más városokra is, hiszen a lokális problémák mögött nemcsak országos kérdések feszülnek, hanem olyanok is, amelyek világméretűek mérhetőek. Mire gondolunk?

Tavaly a debreceni tanács pályázatot hirdetett a nagyverdei művésztelep újonnan létesített művész-zának műtermeire. A pályázati kiírás feltételeiből nem derült ki annak idején, hogy Debrecen milyen célra toboroz képzőművészeket, mit vár tőlük, vagy hogy egyáltalán megfogalmazódtak-e az óhajok. Nem volt világos — és lehet, hogy egy műterempályázat alkalmával erre csakugyan nem is lehetett fényt deríteni — vajon Debrecen azért kíván képzőművészeket látni „falain belül”, hogy azok részt vegyenek a közösséget érintő díszítő feladatokban, azaz: elsősorban olyan szobrászokat várt-e, akik e város közterületeit népesítik be majd eszmei mondanivalójú vagy dekoratív plasztikákkal; olyan festőket, akik az újonnan létesített középületek és intézmények számára terveznek és készítenek majd murális megoldásokat, vagyis fal-festményeket, mozaikokat, gobelineket? Természetesen az ilyen jellegű feladatok megkivánnák azt, hogy Debrecen festői és szobrászai szorosan működjenek együtt a helybeli tervező intézet építészével, közösen alakítsák ki a holnap Debrecenének képét. Lehet azonban, hogy a képzőművészek szaporitá-sának nem volt egyéb célja, mint az, hogy a vásárlóképes műgyűjtőket megfelelő üzlethálózaton keresztül kellő számú helybeli mű-tárgyval tudják ellátni. A kiállítás egésze láttán hajlok arra a gyanú-ra — hogy ha nem is éppen ez volt

a cél — képzőművészeink elsősorban az utóbbi értelemben fogták fel a feladatukat. A kiállításon számos táblaképet láthatunk, közöttük azonban egyetlen olyat sem, amelyik alkalmas volna közösségi feladatok betöltésére. Erre nemcsak a képek anyaga és mérete, hanem a szemléletük sem teszi a ki-állított műveket alkalmassá.

Maradjunk a szemléletnél. Az, ami most a területi tárlaton látha-tó, az egytől egyig műteremunka: elsősorban a személyes önkifejtés szándékának a terméke. Kétségtelen, hogy ez a személyes önkifejtés jobbra gondolatonk alapszik, mégpedig olyan gondolatokon, amelyek korunkat foglalkoztatják, amelyek korunkra vonatkoznak. Mégis: annyira intim jellegűek, hogy első-sorban arra hivatottak, hogy a mű-vész személyes vélekedését közvet-lenül — és csakis — egy-egy magá-nos szemlélettel közöljék. Mondom, ez nemcsak helyi kérdés, de itt, ebben a kisebb létszámú és zár-tabb körben jobban manifesztálód- dik, mint egy-egy nagyobb kiállítá-son. Lehet, hogy a művészeknek nincs is egyéb szándékuk. Ha funk-cionális oldalról nézzük a kérdést, akkor ennek a művészeti anyagnak egyedül feladata és lehetősége az otthonok díszítése. A művészek vi-szonylag nagy száma és a művek sokasága azonban fölveti a kérdést: vajon Debrecen, illetve Kelet-Ma-gyarország képes lesz-e eltartani a művészeit, az otthonok vajon be tudják-e fogadni a műalkotásokat? Ennek az eldöntése nem ránk, a távolról jöttre, kívülről szemléltőre tartozik. Félő azonban, hogy klikk-harcoktól egyébként is mindig fel-borzolódó képzőművészeti életünk kellemetlen tüneteivel majd Deb-recenben is számolni kell: stílusis harcok álarcában egzisztenciális küzdelem fog jelentkezni.

Ha sötétben látásunk igazolódik, akkor kérdéses, hogy vajon jót tett-e a debreceni tanács azzal, hogy újabb képzőművészeket hí-vott meg? Vagy esetleg maguk is látják a problémát, és eleve szá-moltak azzal, hogy művészeik fog-lalkoztatásáról, megélhetésének biz-tosításáról majd gondoskodniuk kell, hiszen „a megfelelő alkotó kö-rülmények biztosítása” csupán név-leges abban az esetben, ha nem je-lent egyebet, mint megfelelő alap-területű műtermet és a Nagyverdő csendjét? Lehet — sőt, biztosra vesszük —, hogy a város számolt ezzel. Akkor azonban nem számol-tak vele a művészek, akik alkotá-saikat erre a tárlatra beküldték. Általános és elvi fenntartásaink után nézzük azonban magát az anyagot.

Mindenekelőtt szükséges, hog Debrecen helyi koloritját országosan és közismerten képviselő *Hol-ló László* változatlan frissességű önarcképét emeljük ki. Míg azon-ban Debrecen e nagy öregje a hazai hagyományokból merít, addig a másik dinamikus mester, *Félegy-házi László* — jóllehet színeiben „honilag” hangszerez — formaadá-sában és szemléletében a francia pik-túrához áll közel. Akár lány-portrékat fest, akár pedig csend-életeket, a téma másodlagos nála, sőt, tulajdonképpen „elhanyagolha-tó-mennyiség”. Félegyházi monda-nivalóját ugyanis a színek és az ecsetvonások örvénylése hordozza és lényegében festményei absztrakt kompozíciók még akkor is, ha szük-ségesnek érzi, hogy tárgyi emlé-képeket villantson fel. *Biró László* nem kisebb feszültséggel formál-j a festményeit, de Félegyházival el-lentétben, nála a redukált színek révén visszafogott és fájdalmas gondonkahang szólal meg. Amilyen lefojtottak a színek, annyira érze-lemtől és indulattól feszülők a for-mák, amelyek latens tragédiákat sejtetnek. Az északi és a déli Alföld hagyományait egyaránt jellem-ző értelmi-indulati töltés teszi fes-zültté *Bényi Árpád* fa-, illetve li-nómetézeit és *Kapcsa János* temperá-it. Mindkettőjük drámatisága a feketék és fehérek ellentétében bontakozik ki: Bényinél szerkeze-tesebben, Kapcsánál expresszív oldottságban. Velük szemben *Tilles Béla* lengyelországi emlékképek alapján készült plasztikusan felbon-tott kompozíciói az érzelmeket ér-telemmel, szigorú szerkezetessé-gel modulálják. Ezek mellett a ki-forrott és önálló hangon beszélő,

sajátos világot teremtő művészek mellett szükséges megemlítenünk még *Egerházi Imre* csángó képeit. A témaválasztás és a stílus nyilván nem véletlenül ötvöződik festésze-tében. Szándékosan nyúl vissza a magyar szecesszió azon rétegéhez, amely Toroczkaí—Wiegand nevével jelezhető, s csak távolabbról tart rokonságot a századeleji gödöllői iskolával. Egerházinak ezeket a ké-peit annál is szívesebben láttuk, mivel a mostanában elburjánzott neoszecessziós áramlat franciás-osztrákos igazodásával szemben visszatért a hazai forrásokhoz. *Józsa János*t korunk általános kér-déseinek, filozófiai problémáinak képi megformálása izgatja. Bár-mennyire rokonszenves is a törek-vése, művei egyelőre nem tűnnek hitelt érdemlőnek, nélkülözik a szemléletbeli egységet, eklektiku-sak. *Gáspár Péter* ugyancsak ígére-tes munkákkal jelentkezett, de úgy érezzük, hogy ő sem tudott még dönteni, hogy merre haladjon. *Ré-vész Napsugár* — akinek munkáit számos kiállításon volt alkalmunk látni, és aki művészi képességeiről már sokszor adott tanúbizonyságot — ezúttal saját szintje alatt szere-pelt.

A szobrászok közül — akik egyé-ként is igen kis számban szerepe-ltek csupán — *Váró Márton* Női fej című plasztikáját tartjuk kiemelé-sre méltónak azzal a megjegyzéssel azonban, hogy úgy véljük, ez a munkája nem önálló inkbör igényé-vel készült, hanem inkább egy épí-tészeti egység ornamentális része-ként.

Bojár Iván

A TAVASZI TÁRLAT ANYAGÁBÓL*

TENK LÁSZLÓ: CSELLÓS

* A Debreceni Kör május 13-án, csütörtökön este 7 órakor vitát rendez tagjai részére a tavaszi tárlat anyagából. A vitát Bojár Iván kritikus vezeti.

MINDEN PRODUKCIÓ ÚJ

Fülöp Viktor és Kun Zsuzsa a Spartacus egyik jelenetében

Öt bemutató lesz a nyáron Szegeden

Debrecenben járt a közelmúltban a szegedi szabadtéri játékok igazga-tója, s tájékoztatót kértünk tőle az ideai tervekről. Megtudtuk, hogy az idén Szegeden érdekes jelleg-essége lesz a szabadtéri játékoknak, minden produkció új, még egyik sem szerepelt eddig a játékok programjában.

Július 17—18-án mutatja be a Magyar Állami Operaház Hacsatur-ján Spartacus című balettjét Kun Zsuzsa és Fülöp Viktor főszereplé-sével. A produkció az elmúlt évek egyik legnagyobb fővárosi balett-sikere.

Ismét szerepel Szegeden a Magyar Állami Népi Együttes, ez alkalom-mal a húszéves jubileum alkalmá-val összeállított reprezentatív mű-sorral, Ecseri lakodalmas címmel. Július 23., 25., 31. — ezeken a na-pokon láthatják műsorukat az ér-deklődők.

Musszorgszkij Borisz Godunov-ját láthatják a nézők július 24-én és 30-án, valamint augusztus 1-én és 7-én. A címszerepét Nikolaj Gyu-sezev, a világhírű bolgár énekes énekli, aki már Don Carlos Fülöp

Timár Éva a pécsi színház Csehov-produkciójában

Szophoklész, Kuan Han-csing, Dante, Gogol, Madách, Shaw, Cse-hov és Brecht klasszikus alkotásai alkotják az idei debreceni színházi napok gerincét. A május 17-től 23-ig tartó rendezvény-sorozat minden eddiginél színvonalasabbnak ígér-kezik. Országos hírű produkciók — Isteni színjáték, A kutyas férfi, Mózes, Egy örült naplója, Tou O igaztalan halála mellett a szegedi és a debreceni színház szerepel, míg a Thália Stúdió Gosztonyi János két abszurdját mutatja be. A szegedi Nemzeti Színház Shaw Candida című vígjátékával szerepel. Az elő-adás érdekessége, hogy vendégmü-vészként Ráday Imre kiváló művész alakítja az egyik főszerepet. A sze-replőgárda egyébként is jóformán csak Jászai-dijasokból áll. Hasonló-an a pécsiék produkciójához, amely Csehov világot idézi, a csehovi „szépben is ott a fájdalom, és a ne-vetésben is ott a szomorúság” gondol-tal kibontását. Igazi élménynek ígérkezik a Huszonötödik Színház bemutatója is: az ősi kínai színját-ászás gyökereihez nyúltak vissza, hogy megismertessék nézőiket a ná-

DEBRECENI SZÍNHÁZI NAPOK 1971

lunk kevésbé ismert színházi kul-túrával. „Az ősi kínai operadráma és a klasszikus kínai színház most teljes pompájában érkezett meg”. — írta a Jobba Gabi, Andaházy Mar-git főszereplésével készült bemuta-tóról pesti kritikusa. A Debrecen-ből elkerült, azóta már Jászai-dijas Haumann Péter a produkció harm-adik főszereplője, de a főiskolás Jeney István is játszik a darabban. A debreceni Csokonai Színház mint házigazda három produkcióval veszi ki részét a minden bizonnyal nagy sikerű fesztiválból. Bemutatják a Görög tragédiákat, a Galileit és a Kis Színpadon a Jean Paul Marat üldöztetése és meggyilkolása című Peter Weis-dramát. A Kis Színpa-don önálló műsorral szerepel majd Varga Vilmos, a nagyváradi Állami Színház tagja, aki az elmúlt évben is emlékezetes sikert aratott.

A színházi napok programját mű-vész—közönség találkozik egészí-ti majd ki. Többek között Sinko-vits Imrével, Basti Lajossal, Timár Évával, Jobba Gabival találkozhat a közönség.

Egy gonddal kevesebb

A közelmúltban megtartott ta-nácsnagyi jelölőgyűléseken, kisgyűlé-seken több mint ezer felszólaló, hoz-zászoló, javaslattevő volt Debrecen-ben. Több mint ezren mondták el a kerületük, lakóhelyük, munkahelyük eddigi eredményeit, fejlődését, de ugyanakkor szóltak a hibákról, hiányosságokról, jogos kérésekről is. A Nagy Sándor teleti gyűléseken a felszólalók közül többen — szám szerint kilencen — említették meg, hogy bizony jó lenne, ha állandó körzeti orvosuk lenne, mert az ak-kori állapot sem a helyettesítő or-vosoknak, sem a betegnek nem jó. Azért írom így, hogy akkori álla-pot, mert a gyűlések óta, illetve má-jus elsejétől megváltozott a helyzet a Nagy Sándor telepen — mint ezt dr. Horváth Józseftől, a II. kerület főorvosától megtudtam.

A főorvos elmondotta, hogy a kö-zél hétezer lakosú Nagy Sándor te-lepen évek óta gond a körzeti orvos nem léte vagy megléte. Eddig ugyanis, ha sikerült oda körzeti or-vost találni, mindig olyan problé-mák voltak, amelyek miatt a telep hamar elvesztette körzeti orvosát. Vagy elment máshová az orvos, vagy — s ez volt a gyakoribb — el kellett magartartása, életmódja miatt helyezni. Közel egy esztendeje hely-yeztek el onnan az utolsó körzeti orvos, s ezt követően egészen mos-tanáig nem találtak rá jelentkezőt, pedig a szaklapokban is meghirdet-ték többször az állást. Nem volt mit tenni, két hetente váltott helyette-sítéssel oldották meg ideiglenesen a problémát.

Május elsejétől ismét van körzeti orvosa a Nagy Sándor telepnek, te-hát a jelölőgyűléseken, kisgyűlése-ken felvetett gond végre megoldó-dott. Két körzet van ugyan a Nagy Sándor telepen, de azt a másik kör-zetet is ellátja a most kinevezett orvos. Ezzel hétezer ember orvosi ellátása ismét biztosított lett, s mint a kerületi főorvos mondotta, remé-lik, véglegesen.

A tájékoztató után az jutott eszembe, milyen jó is lenne, ha a lakosok jogos kérései, igényei ilyen hamar teljesülhetnének más téren, más környéken, más kerületben is. Persze erre nincs lehetőség — főleg anyagi hiányában — de arra van, hogy a gondokat ne felejtsek el, s a kérések megoldását a lehető leg-hamarabbra tegyék.

J. J.

NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

NAPI

krónika

HAJDÚ

N

A MA

MEG

Csütörtök kongresszusi te...
kögyülése, am...
kemozgalom ké...
és a magyar b...
gáltak.

124 ország...
keztek a vendé...
A megnyit...
foglalta el helye...
nökség tagja v...
csanak elnöke,
tött Romes Csar...
foglalt helyet d...
tanács elnöke.

Kállai Gy...
nöke vezette a...
részvevőit.

Káll

Tisztelt Közgy...
Kedves barátain

— A Magyar N...
noki Tanácsa és k...
fias Népfrent Ors...
egész bekeszeret...
vében öszinte tisz...
gal és szeretettel...
világtanács közgy...
részevőjét.

— A magyar n...
telítettség és me...
ja, hogy Budapest...
közgyűlés szinje...
tésben a szocialis...
zöttük hazánk köv...
litikájának öszinte...
nek elismerését lá...
— Közgyűlésün...
előtt néhány nap...
meg a fasizmus fe...
lem napjáról. A S...
antifaszista koalí...
szagoknak és népe...
sége és elévülhet...
megszabadították...
hitleri fasizmus...
győzelem napja e...
mentő is: az emb...
mindenkorra meg...
a háborúk borzal...
— A szocialista...
csak népeink olth...
gya, hanem társa...
rendjük lényege...
hogy állhatatosan...
keért, a nemzeti...
csökkentéséért.

nincs egyetlen tá...
és réteg sem, ame...
zódnek a háború...
zéshez, ellenkező...
sen átérzük: az...
rített kötelesség, h...
getlenségünk és s...
delmében katonai...
fenn, voltaképpen...
munkára, a nép an...
felmelésére fordít...
közöket csökkent...
ke a mindennapi...
gazdasági fejlődés...
tétele, szemben a...
országokkal, ahol...
odáig fajult, hogy...
és a háborút a gaz...
működése és növek...
tekintik.

— A Béke-vilá...
kinthet vissza arr...
len erkölcsi, polit...
és anyagi segítség...
függetlenségükért...
laoszi és kambodzs...
szesítette. Különö...
erről a fórumról is

Dicsérő oklevelet kapott az Alföldi Üzemi Vendéglátó Vállalat

Elmúlt évi jó munkájának eredményeként az Alföldi Üzemi Vendéglátó Vállalat a Belkereskedelmi Minisztérium és a KPVD SZ elnökségének közös dicsérő oklevelét kapta meg. Az oklevelet ünnepléses termelési tanácskozás keretében dr. Györkös Gyula, a Belkereskedelmi Minisztérium Vendég-

lato és Idegenforgalmi Főosztályának helyettes vezetője adta át. Az átadási ünnepséget a vállalat jól dolgozó alkalmazottjainak jutalmazása követte. Összesen hét Kiváló Dolgozó kitüntetést adtak át ezúttal. Egyébként az elmúlt évben mintegy 400 ezer forintot fordítottak jutalmazásra a vállalatnál.

MÁJUS 15-ÉN:

Tiszántúli sebészek tudományos ülése

A Magyar Sebész Társaság tiszántúli csoportja május 15-én tudományos ülést tart a Debreceni Orvostudományi Egyetem I. számú sebészeti klinikájának tantermében. A tudományos ülés első részében beszámoló hangzik el a csoport

munkájáról, majd hét előadás következik. Ezután kerül sor a Magyar Sebész Társaság tiszántúli csoportjának vezetőségválasztó ülésére, amelyet ismét előadások követnek, majd vitát rendeznek az elhangzottakból.

Emlékezés Gulyás Pálra

A Debreceni MÁV állomásfőnökség irodalmi köre 1964 óta viseli Gulyás Pál, debreceni költő nevét. Halálának 27. évfordulójáról az irodalmi kör kedden megemlékezést tartott. Dávid István, az irodalmi kör vezetője emlékezett meg a debreceni belgyógyászati klinika egyik szobájában elhunyt költőről, a két világháború közötti magyar líra egyik nagy alakjáról.

INDIA MŰVESZETE. Új kiállítás nyílt május 13-án, csütörtökön délután 11 órakor a Kossuth Lajos Tudományegyetemen az Egyetem Galéria tárlatsorozatában. A Magyar UNESCO Bizottság, a Debrecen Városi Tanács és a KLTE Kulturális Bizottsága rendezte az India művészete című kiállítást, amely gazdag anyagban mutatja be az érdeklődőknek a keleti ország színes, számtalan műalkotást tartalmazó, látványos művészetét. Az egyetem diszudvarán rendezett tárlat május 26-ig tekinthető meg.

Új mentőállomás épül Debrecenben. A Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat kivitelezésében 11 millió forintos beruházással a Szoboszlai és a Külső vásártér utcák sarkán folynak a munkálatok.

(Fotó: Kőszeghy)

A MERKUR megállapodást kötött az AFIT XIII-as Autójavító Vállalattal, amelynek értelmében a hazánkba érkező Zsiguli személygépkocsikat az északkelet- és délmagyarországi lakosoknak Debrecenben adják át. Mint ismeretes, a tervek szerint ebben az évben még négy-ötzer személygépkocsit hoznak forgalomba. A XIII-as autójavító a Balmazújvárosi út mentén levő kismacsi telepet rendezte be a kocsik fogadására. Az autoprogram részeként a későbbiekben a Vörös Hadsereg útja és a Hatvan utca sarkán épülő új bérház földszintjén autósállomást nyit a MERKUR, ahol az új autók bemutatása mellett alkatrészeket is árúsítanak majd.

Jó ütemben halad a III. kerületben lévő csatorna építése

Elkészültével sok gondtól, bajtól kíméli meg a debreceni harmadik kerületi lakók életét. A csapadék- és belvízvezető csatornáról van szó, amely a Hétvezér, a Kovács József, a Bihari, a Som és a Vikár Béla utcák alatt húzódik majd. A csatorna elkészülte után 1420 méter hosszú lesz. A létesítmény

átadásának határideje ennek az esztendőnek a negyedik negyedére. Képünkön a csatorna Hétvezér utcai része. A Bihari utcában épülő csatornaszakasz, amely a helyszínen gyártott monolit betonból készül.

(Fotó: Fördös Csaba)

1971. május 13., csütörtök

Nap kél: 4.11-kor
nyugszik: 19.11-kor
Hold kél: 22.51-kor
nyugszik: 5.35 órakor.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS csütörtök estik: kevés nappali felhőképződés, legfeljebb egy-két helyen délutáni zápor, gyenge zivatar. Éjszaka gyenge, napközben kissé élénk, változó irányú szél. A nyári idő tovább tart. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 24—29 fok között. (MTI)

FOTÓKIÁLLÍTÁS NYÍLT a napokban a Hungária Műanyagfeldolgozó Vállalat debreceni gyáregysége KISZ-szervezetének rendezésében. A fotótárlaton bemutatásra kerülnek a gyáregységben korábban meghirdetett pályázat leg-sikerültebb alkotásai. A legjobb képek tulajdonosai jutalomban részesülnek, amelynek érdekessége, hogy a dolgozók szavazata alapján kiadják a közönség díját is.

A GÉPIRÓ ÉS GYORSÍRÓ ISKOLA dolgozók esti tagozatára jelentkezni lehet május huszonötig 12—14 óráig, kedden és pénteken délután 5 óráig a Debrecen, Leány u. 2. sz. alatt. (x)

HAJDÚNÁNÁSI HÍREK

Hajdúnánáson a városi művelődési központ irodalmi színpada pénteken este „Visszapillantó” címmel mutatja be a Czeglédi Lajos által szerkesztett és rendezett új műsorát.

A honvédelmi napokat a város minden iskolája megrendezi. Az I. számú általános iskola hétfőn, a gimnázium és szakközépiskola kedden tartotta, a 125. számú Ipari Szakmunkásképző Intézet május 21-én és 27-én rendezte a honvédelmi napot.

A szombati ballagási ünnepséggel 103 tanuló fejezte be középiskolai tanulmányait Hajdúnánáson. A tanulók az ország többi diákjaihoz hasonlóan kedden kezdték az írásbeli vizsgákat.

Megérkeztek az első külföldi vendégek a hajdúnánási strandra. A csehszlovák csoport tagjai láthatóan élvezik a nánásiaknak még kissé hideg vizet. (A tudósításokat beküldte: Eles András)

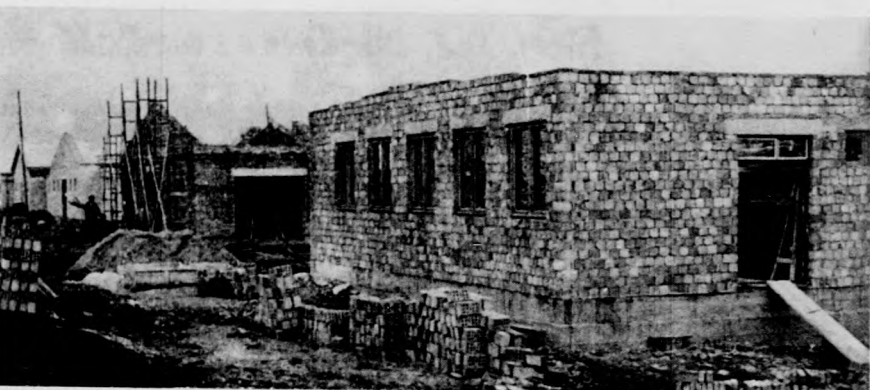
ÁRAMSZÜNET LESZ Debrecenben május 18-án 8 és 15 óra között a Csapó utca páratlan oldalán a Liszt Ferenc utcától a Burgundia utcáig.

Férj: És ezt nevezed te kalapnak? Nevetnem kell!

Feleség: Majd abbahagyod, ha megtudod mennyibe került!

A DEBRECENI CSAPÓKERTI NŐBIZOTTSÁG asszonyok klubjának kórusa a napokban meglátogatta a Kishegyesi úton levő szocialis otthon lakóit. A kórus népdalokkal köszöntötte a vendéglátókat. A találkozó megszervezésében igen sokat fáradozott Szarka Gyuláné ápolónő — írják levelükben a csapókerti asszonyok.

FESZULTSÉG ALÁ HELYEZTE a TITÁSZ hajdúhadházi kirendeltsége a Hajdúhadház MÁV-állomás részére épített közepesfeszültségű transzformátorállomás leágazó vezetékét. A vezeték érintése ezentúl életveszélyes!

Még ebben az évben át kívánják adni a berettyóújfalui Dózsa Tsz-ben a szakosított sertéstelepet, amelyet a szövetséget saját építőbrigádja épít. A képen is látható telep része annak a programnak, amelynek feladata: a hagyományost a korszerűvel felváltani.

FOTÓKLUB ALAKULT a közel-múltban Hajdúszoboszlón, a városi művelődési központban — írja tudósítónk Gönczi László. A tizenhat főből álló csoport munkáját Magyar Menyhért tanár irányítja. Tervezik, hogy szeptemberig önálló kiállítást is rendeznek.

LÓDARÁZSFÉSZÉKBE ESETT egy tollaslabda Róma egyik elővárosában. A darazsak szerterepültek, és megtámadtak egy arra haladó lovas fogatot. A fogat emiatt a tilos jelzésnél átrohant egy forgalmas út kereszteződésén, s tömeges összetükközést okozott. Az anyagi kár 14 millió lírát tett ki.

BARNARD PROFESSZOR hétfői szívtünetes betege, Dirk van Zyl állapota kielégítő — közölte a fokvárosi Grootte Schuur kórház. Ismeretessé vált, hogy a donor egy 30 éves színesbőrű munkás volt, aki vasárnap halt bele fejszerűléseibe.

Az oldalt összeállította:
Domokos Lajos